

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 14Csp/49/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1316219386
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Maroš Maškovič
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2021:1316219386.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v konaní pred sudcom JUDr. Marošom Maškovičom, v právnom spore žalobkyne: R. S., T. XX.XX.XXXX, H. F. Č. XX, I., proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o. so sídlom Kubániho č. 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 207,81 € s príslušenstvom a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n ť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie v sume 207,81 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 207,81 € od 25.01.2017 do zaplatenia, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky z a m i e t a .

III. Žiadna strana nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 05.12.2016 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplatenia istiny v sume 207,81 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 207,81 € odo dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému až do zaplatenia titulom vydania bezdôvodného obohatenia a určenia, že zmluvná podmienka v bode 6. Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500096957 z 18.12.2014, uzavretej stranami konania v znení: „Poplatok za poskytnutie úveru/revolvingu - 150,- €“, je neprijateľná. Svoj žalobný návrh žalobkyňa odôvodnila vecne tým, že žalovaný jej poskytol úver skutočne v sume 1.350,- €, hoci schválená výška úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500096957 z 18.12.2014 bola 1.500,- € s tým, že v bode 6. Zmluvy je uvedený poplatok za poskytnutie úveru v sume 150,- €, a žalovaný neposkytol žalobkyni reálne plnenie za takýto poplatok, pričom poplatok ako súčasť formulára zmluvy nebol individuálne dojednaný a absenciou zodpovedajúceho protiplnenia spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto predstavuje podľa § 53 ods. 1 OZ neprijateľnú podmienku. Žalobkyňa ďalej namietla platnosť Dohody o poskytovaní služieb č. 8500096957 z 18.12.2014 v bode 7., podľa ktorého mesačná odplata za jej uzavretie je 2,56 % zo sumy schváleného úveru zníženej o sumu poplatku za poskytnutie úveru, nakoľko neobsahuje presné určenie odplaty, za ktorú sa doplnkové služby úveru poskytujú, keď konkrétnu sumu (34,56 € mesačne) si musí spotrebiteľ vypočítať sám a v neposlednom rade ide v danom prípade o úžeru, pretože hodnota žalovaným požadovaného plnenia (1.451,52 €) je k hodnote vzájomného plnenia, ktoré mal žalovaný poskytnúť (1.500,- €), v hrubom nepomere. Žalobkyňa zároveň zastávala názor, že z predmetnej zmluvy nie je zrejmé, kedy nastáva konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, majúť za to, že sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru s určením konkrétneho časového okamihu, pričom formulácia - splatnosť úveru (počet splátok:

42) nespĺňa v zákone vyjadrenú požiadavku, preto sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Napokon žalobkyňa spochybnila správnosť výšky ročnej percentuálnej miery nákladov úveru (RPMN), nakoľko žalobkyňa mala uhradiť úver v 42 mesačných splátkach po 81,99 €, čo predstavuje sumu 3.443,58 €, výška poskytnutého (na účet zaslaného) úveru je 1.350,- € a vychádzajúc z uvedených údajov RPMN predstavuje 88,15 %, pričom v zmluve je nesprávne a v neprospech spotrebiteľa uvedená výška 25,48 %, preto i z tohto dôvodu je úver bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na žalobkyňou ku dňu podania žaloby zaplatenú sumu 1.557,81 € a žalovaným skutočne poskytnutý úver v sume 1.350,- €, žalobkyňa žaluje bezdôvodné obohatenie vo výške rozdielu medzi jej platbami a poukázanou výškou úveru, teda 207,81 €. K nároku na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky - „Poplatok za poskytnutie úveru/revolvingu: 150,- €“ - žalobkyňa uviedla, že pojem neprijateľná podmienka vychádza z predpokladu, že ide o zmluvnú podmienku, ktorá napriek požiadavke dobrej viery spôsobuje materiálnu disproporciu ku škode spotrebiteľa (čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS) a túto skutočnosť je súd povinný preveriť z úradnej moci s tým, že neprijateľná podmienka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 OZ) a naliehavý právny záujem daný zákonom sa nepreukazuje. Žalobkyňa svoje skutkové tvrdenia podporila dôkazne Žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvou o revolvingovom úvere č. 8500096957 zo dňa 18.12.2014, Oznámením veriteľa o schválení úveru zo dňa 18.12.2014, Zmluvnými dojednaniami Zmluvy o revolvingovom úvere, Dohodou o poskytovaní služieb zo dňa 18.12.2014, Výpisom detailu z bankového účtu, Platobnými príkazmi v prospech účtu žalovaného a anonymizovaným rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/2/2015 zo dňa 14.07.2015.

2. Žalovaný sa písomne vyjadril k žalobe a v tomto jeho prvom procesnom úkone, ktorý mu patrilo, žiadal o postúpenie sporu Okresnému súdu Bratislava I ako miestne príslušnému súdu, ktorým je všeobecný súd žalovaného, nakoľko bezdôvodné obohatenie nie je osobitným nárokom, ktorý by bol upravený spotrebiteľským právnym režimom. K materiálnej stránke sporu žalovaný namietol, že zmyslom a základným účelom neprijateľnej zmluvnej podmienky je to, aby sa spotrebiteľ mohol s úspechom domáhať voči dodávateľovi toho, v uplatnení čoho mu táto podmienka bránila, no žalobkyňa v tomto smere neuvádza nič, a teda nemožno zistiť konkrétne okolnosti, ktoré osvedčujú, v čom by mal poplatok predstavovať neprijateľnú podmienku. Žalovaný uviedol, že poplatky spojené so spotrebiteľským úverom boli a sú bežnou súčasťou obchodnej praxe spojenej s poskytovaním úverov a z prijatej zákonnej úpravy poplatkov v zákone č. 129/2010 Z. z., účinné od 10.06.2013, vyplýva, že zákonodarca nepovažoval poplatok za poskytnutie úveru za problematický a neprípustný, keď zaviedol výslovnú úpravu toho, aké poplatky pri spotrebiteľskom úvere sú ex lege zakázané, a to poplatky za vedenie, evidenciu alebo správu spotrebiteľského úveru, pričom na rozdiel od pojmov vedenie, evidencia alebo správa úveru, ktoré sú do určitej miery viacvýznamové, v prípade poplatku za poskytnutie úveru je obsahovo presne a transparentne vyjadrené, za čo sa poplatok platí - za činnosť, ktorá je v záujme spotrebiteľa (získanie peňažných prostriedkov). V tejto súvislosti žalovaný odkázal na list Národnej banky Slovenska zo dňa 29.01.2016. K napadnutej Dohode o poskytovaní služieb žalovaný vo vzťahu k výške odplaty namietol, že žalobkyňa vychádzala z nesprávneho posúdenia predmetného zmluvného dojednania, nakoľko podľa článku I. bod 2 Dohody, dohodnuté služby sú doplnkové a dobrovoľné, nemajú charakter podmienky alebo predpokladu pre uzatvorenie akéhokoľvek zmluvného vzťahu medzi poskytovateľom a zákazníkom, napríklad pre získanie spotrebiteľského úveru alebo získanie úveru za ponúkaných podmienok. Žalovaný preto zastával názor, že žalobkyňa uzatvorila Dohodu dobrovoľne, vedela o význame, právach a povinnostiach z Dohody vyplývajúcich a za daných podmienok ju akceptovala, Dohoda o poskytovaní služieb je vyhotovená na samostatnej listine a je uzatváraná samostatne od zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že odplata musí byť vyjadrená pevnou sumou. Protichodne k tvrdeniu žalobkyne žalovaný zdôraznil, že zmluva údaj o termíne konečnej splatnosti úveru obsahuje, nakoľko údaj o dni splatnosti poslednej splátky vyplýva nielen zo splátkového kalendára, ale aj z Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré podľa čl. 7.1 písm. g) zmluvných dojednaní tvorí jej neoddeliteľnú súčasť a súčasne predstavuje akceptáciu predloženého návrhu na uzatvorenie zmluvy - žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru. Žalovaný napokon poprel tvrdenie žalobkyne, že by výška RPMN mala byť vypočítaná nesprávnym spôsobom a za týmto účelom predložil rozpis vzorca pre výpočet RPMN k predmetnej zmluve. Poukázal pritom na ust. § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z., z ktorého vyplýva, že do výpočtu celkových nákladov sa nezapočítavajú náklady, ktoré vyplývajú z dojednaní nepredstavujúcich podmienku pre získanie úveru a aj poskytnutá služba v zmysle Dohody o jej poskytnutí je voliteľná, ak by teda žalobkyňa dohodu vôbec nepodpísala, táto by nikdy nevznikla. Žalovaný podčiarkol, že pokiaľ by odplata za poskytnuté služby bola zahrnutá do celkových nákladov, potom by taký postup bol v rozpore so zákonom. K výške poskytnutého úveru žalovaný uviedol, že samotné vyplatenie úveru vo výške predstavujúcej rozdiel

medzi celkovou výškou úveru a poplatkom za poskytnutie úveru predstavuje z právneho a ekonomického hľadiska nahradenie dvoch platobných operácií (vyplatenie sumy rovnajúcej sa celkovej výške úveru ako jednej operácie, zaplatenie poplatku za poskytnutie úveru ako druhej operácie) započítaním a vyplatením rozdielu na účet spotrebiteľa. Žalovaný preto bol presvedčený, že spotrebiteľ v dôsledku uvedeného postupu nie je v horšej situácii, ako by bol v prípade, ak by samostatne uhradil poplatok za poskytnutie úveru a samostatne prijal sumu zodpovedajúcu celkovej výške úveru. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností žalovaný navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

3. K vyjadreniu žalovaného sa písomne vyjadrila žalobkyňa a vo svojej replike zotrvala na doposiaľ uplatnených vecných a právnych argumentoch, poukazujúc v súvislosti s výpočtom RPMN úveru na rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 24Csp/49/2016 s tým, že služby, za ktoré mala žalobkyňa podľa Dohody o poskytovaní služieb platiť, sú úplne bežné služby spojené s úverom a mali byť zohľadnené pri výpočte RPMN, preto keď žalovaný to neurobil, údaj o RPMN je zjavne nesprávny.

4. K replike žalobcu sa vyjadril žalovaný v duplike, zotrvávajúc na svojich prostriedkoch procesnej obrany a zdôraznil, že žalobkyňa neuviedla žiadne konkrétne okolnosti osvedčujúce, v čom by predmetný poplatok za poskytnutie úver mal predstavovať neprijateľnú podmienku a mal za to, že ak vrcholný orgán dohľadu nad finančným trhom a ochranou spotrebiteľa na finančnom trhu dospeje k záveru, že poplatok za poskytnutie úveru neodporuje zákonu, postup žalovaného je v poriadku. Trval na tom, že Dohoda o poskytovaní služieb je individuálnym dojednaním v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka a v nadväznosti na to je po právnej stránke vylúčený záver o jej neprijateľnosti a neplatnosti. Navyše k argumentu žalobkyne, že výška odplaty za poskytnutú službu (podľa Dohody) je vo výraznom nepomere k hodnote vzájomného plnenia, uviedol, že v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka ide o cenu plnenia a takéto ustanovenie nie je takou náležitosťou, ktorá by mohla byť posudzovaná ako neprijateľná podmienka. Zdôraznil, že zmluva o revolvingovom úvere obsahuje určenie termínu konečnej splatnosti viacerými spôsobmi, a to jednak určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok, ako aj spôsobom vyplývajúcim z článku 4, ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Žalovaný spochybnil tvrdenie žalobkyne o nesprávnom výpočte RPMN úveru, nakoľko žalobkyňou uvádzaná mesačná splátka úveru v sebe zahŕňa okrem mesačnej splátky úveru aj mesačnú splátku podľa Dohody o poskytovaní služieb, ktorá bola uzatvorená ako samostatný právny úkon, a teda mesačná splátka podľa tejto dohody sa nezapočítava do hodnoty RPMN. Vzhľadom na uvedené poukázal na skutočnosť, že mesačná splátka za poskytnutý úver je stanovená v sume 47,43 €, a nie v sume 81,99 €.

5. Podaním zo dňa 30.05.2018 žalobkyňa zopakovala dôvody, z ktorých odvodila svoj peňažný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a vo vzťahu k nej namietanej určitej termínu konečnej splatnosti úveru poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/13/2016 zo dňa 30.11.2016, podľa ktorého názoru uvedenie poslednej splátky jedine v Oznámení o schválení úveru je nepostačujúce s poukazom i na to, že predmetné oznámenie nie je ani verifikované podpisom žalobkyne.

6. Podaním zo dňa 18.06.2018 žalovaný na podporu svojho tvrdenia, že termín konečnej splatnosti úveru zmluva obsahuje, poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, v ktorom súdny dvor uvádza, že ohľadne splatnosti splátok nie je potrebné, aby zmluva uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Logickým výkladom tak žalovaný dospel k záveru, že postačuje uvedenie takých údajov v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktoré termín konečnej splatnosti umožňujú identifikovať, čo zo strany žalovaného splnené bolo.

7. Podľa § 19 písm. d) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania.

8. Podľa § 36 ods. 1, 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

9. Podľa § 41 veta prvá CSP, súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí.

10. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

11. Pred meritórnym posúdením právneho sporu súd na základe žalovaným včas vznesenej námietky miestnej príslušnosti, skúmal jej opodstatnenosť a dospel k záveru, že nemožno prisvedčiť názoru žalovaného, že v konaní nie je daná osobitná miestna príslušnosť daná na výber podľa ust. § 19 písm. d) CSP, nakoľko v zmysle legálnej definície spotrebiteľského sporu (ust. § 290 CSP) predmetom posudzovanej žaloby nepochybne je spor medzi dodávateľom (žalovaným) a spotrebiteľom (žalobkyňou) vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, keďže žalobkyňa uplatnila svoj peňažný nárok titulom nedostatku zákonných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy a dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, ktorých absencia alebo nesprávne dojednanie má mať za následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov, a preto zastávala názor, že dodávateľovi právom patrí iba istina spotrebiteľského úveru a čiastka, ktorou spotrebiteľka preplatila dodávateľovi istinu úveru je plnením bez právneho dôvodu (bez nároku dodávateľa na zmluvné úroky a poplatky), teda zakladá bezdôvodné obohatenie žalovaného. Vzhľadom na uvedené je nutné konštatovať, že predmet konania, ktorým síce je nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, nemožno posudzovať izolovane bez zreteľa na súvislosti, z ktorých tento nárok vyplynul a v danom prípade je zrejmé, že nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia je právnym dôsledkom ňou namietaných zmluvných podmienok medzi stranami uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy, a teda v posudzovanom právnom sporu jednoznačne ide o spor procesných strán (ktorých postavenie dodávateľa a spotrebiteľa je nesporné) vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Navyše žalobkyňa okrem nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia si v konaní uplatnila aj určovací nárok podľa ustanovenia § 298 ods. 1 CSP, ktorá procesnoprávna úprava je v systematike Civilného sporového poriadku zaradená v rámci inštitútu spotrebiteľských sporov. Žalobkyňa tak namiesto všeobecného súdu žalovaného mohla podať svoju žalobu na osobitne miestne príslušnom súde, v ktorého obvode v čase začatia konania mala adresu trvalého pobytu (Ľudové námestie č. 27, 831 03 Bratislava) a svoj nárok preto uplatnila správne na miestne príslušnom tunajšom súde.

12. Súd prejednal spotrebiteľský právny spor s nariadením pojednávania podľa § 297 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) dňa 05.10.2021 v neprítomnosti žalovaného podľa ust. § 180 CSP, nakoľko tento svoju neúčast na pojednávaní vopred ospravedlnil a súhlasil s prejednaním a rozhodnutím sporu v jeho neprítomnosti. Súd vykonal dokazovanie stranami predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav sporu:

13. Žalovaný ako veriteľ dňa 18.12.2014 uzatvoril so žalobkyňou ako dlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500096957, na základe ktorej sa zaviazal poskytnúť žalobkyňi úver v sume 1.500,- €, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach v počte 42 v sume 47,43 € vrátane úrokov s tým, že mesačná splátka úveru spolu s platbou podľa Dohody o poskytovaní služieb činí 81,99 €. Žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť žalovanému celkovú čiastku 2.142,06 €, t. j. úver a úroky za celú dobu čerpania úveru. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) za úver bola zmluvne dojednaná vo výške 25,48 % za ročnej úrokovej sadzby úveru 18,08 %, priemerná RPMN - 36,30 % a poplatok za poskytnutie úveru v sume 150,- €. Súčasť zmluvy tvoria Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o (ďalej len „Zmluvné dojednania“).

14. Podľa článku 4.5 veta druhá Zmluvných dojednaní, deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru.

15. Podľa článku 7.1 písm. g) Zmluvných dojednaní, súčasťou Zmluvy o revolvingovom úvere je príloha - Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi obsahujúce všetky identifikačné údaje schváleného úveru.

16. Podľa Oznámenia veriteľa o schválení úveru zo dňa 18.12.2014, dátum splatnosti prvej splátky úveru strany dohodli k 01.02.2015, dátum splatnosti poslednej splátky úveru k dátumu 01.07.2018, a to v mesačnej periodicite splácania úveru s dátumom splatnosti splátky v priebehu periodicity splácania vždy k prvému dňu v mesiaci.

17. Žalobkyňa ako zákazník dňa 18.12.2014 uzatvorila so žalovaným ako poskytovateľom Dohodu o poskytovaní služieb, ktorej predmetom je odplatné poskytovanie služieb žalovaným (informácia o zostávajúcich záväzkoch, odklad splatnosti splátok, informácia pred splatnosťou splátky, informácia o prijatí platby, vyhotovenie a zaslanie kópie dokumentácie, zmena zmluvy na podnet klienta, prepárovanie platieb na príslušnú zmluvu a druhá upomienka zdarma) k uzavretej zmluve o revolvingovom úvere, kde poskytovateľ má postavenie veriteľa a zákazník postavenie dlžníka. Podľa článku I. bod 2. Dohody o poskytovaní služieb, dohodnuté služby sú doplnkové a dobrovoľné, nemajú charakter podmienky alebo predpokladu pre uzavretie akéhokoľvek zmluvného vzťahu medzi poskytovateľom a zákazníkom, napríklad pre získanie spotrebiteľského úveru alebo získanie úveru za ponúkaných podmienok.

18. Z výpisu z účtu žalobkyne vedeného v Tatra banke, a.s. vyplýva, že žalobkyňa dňa 19.12.2014 prijala od žalovaného platbu v sume 1.350,- €.

19. Zo žalobkyňou predložených potvrdení o úhradách predpísaných splátok úveru spolu s platbami za služby podľa Dohody o poskytovaní služieb vyplýva, že žalobkyňa ku dňu podania žaloby uhradila žalovanému celkom 1.557,81 €.

Skutkový stav sporu súd podriadil nasledovnému právnemu stavu (príslušným právnym normám):

20. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom od 13.06.2014 do 31.12.2014 (ďalej len „Občiansky zákonník“), neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

21. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

22. Podľa § 53 ods. 4 písm. v) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

23. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

24. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

25. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.09.2014 do 31.12.2014 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

26. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

27. Podľa § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sa rozumejú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

28. Podľa § 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch, celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, sa rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

29. Podľa § 2 písm. l) celkovou výškou spotrebiteľského úveru sa rozumie maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

30. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

31. Podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie.

32. Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

33. Podľa § 11 ods. 1 písm. b), d) zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), a ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

34. Podľa § 19 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2.

35. Súd nepovažoval žalobkyňou namietanú platnosť Dohody o poskytovaní služieb zo dňa 18.12.2014 pre neurčitosť a hrubú neprimeranosť výšky odplaty za právne relevantnú, nakoľko stranami dojednané služby k uzavretej zmluve o revolvingovom úvere zo dňa 18.12.2014, sú doplnkovými a najmä dobrovoľnými službami, pričom v Dohode je explicitne uvedené, že doplnkové služby nemali charakter podmienky pre získanie posudzovaného spotrebiteľského úveru, a preto je zrejmé, že žalobkyňa obligatórne nemusela popri zmluve o revolvingovom úvere uzavrieť aj Dohodu a poskytovaní služieb a jej uzatvorenie stranami sporu je iba výsledkom slobodnej a dobrovoľnej vôle žalobkyne. Vzhľadom na to, že zmluvné ustanovenia Dohody o poskytovaní služieb nezakladajú podmienku pre získanie spotrebiteľského úveru žalobkyňou, ide o individuálne dojednané zmluvné podmienky, ktoré podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemožno podrobiť prieskumu z hľadiska ich neprijateľnosti, a preto argumentácia žalobkyne, týkajúca sa nejasne a neurčito špecifikovanej odplaty a jej neprimeranej výšky vykazujúcej znaky úžery, je bez právneho významu.

36. So zreteľom na skutočnosť, že náklady na doplnkové služby dojednané k spotrebiteľskému úveru nie je možné zahrnúť do celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom, nakoľko žalobkyňa nemusela uzavrieť dohodou o poskytovaní služieb k tomu, aby získala revolvingový úver (ust. § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch), nie je správne tvrdenie žalobkyne, že mesačná splátka úveru ako vstupný údaj pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) spojených so spotrebiteľským úverom, predstavuje 81,99 €, ktorá suma okrem mesačnej splátky úveru zahŕňa i platbu podľa Dohody o poskytovaní služieb, a preto za použitia čiastky 81,99 € žalobkyňa dospela k nesprávnemu výpočtu RPMN v hodnote 88,15 %. Vo svetle uvedených skutočností súd uvádza, že žalovaný ako dodávateľ pri

výpočte RPMN aplikoval správnu výšku mesačnej splátky úveru v sume 47,43 € a súčasne za použitia ďalších pre výpočet RPMN potrebných identifikačných údajov úveru, dospel k správnej hodnote RPMN úveru, a to 25,48 %, ktorú sadzbu verifikoval i súd vlastnou činnosťou.

37. Súd sa napokon nestotožnil ani s námietkou žalobkyne, že zo zmluvy o úvere nie je zrejmá konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, keď je vyjadrená iba počtom splátok úveru, nakoľko neoddeliteľnú súčasť zmluvy tvoria Zmluvné dojednania, podľa ktorých súčasťou zmluvy je i Oznámenie veriteľa o schválení úveru zo dňa 18.12.2014, ktoré oznámenie okrem iných údajov obsahuje i údaj o splatnosti úveru a dátume splatnosti poslednej splátky úveru, pričom podľa čl. 4.5 Zmluvných dojednaní deň splatnosti poslednej splátky úveru je zároveň dňom konečnej splatnosti úveru. Podľa uvedeného Oznámenia o schválení úveru, splatnosť poslednej splátky úveru nastala dňa 01.07.2018, a teda možno nepochybne uzavrieť, že dátum 01.07.2018 je zároveň termínom konečnej splatnosti úveru. Medzi stranami bolo nesporné, že žalovaný ako veriteľ odoslal Oznámenie o schválení úveru žalobkyni ako dlžníkovi v súlade s čl. 2.2 Zmluvných dojednaní a žalobkyňa mala vedomosť o obsahu tohto Oznámenia tvoriaceho prílohu zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 18.12.2014, a teda nad akúkoľvek pochybnosť vedela, že termín konečnej splatnosti úveru pripadá na deň 01.07.2018.

38. Napriek vyššie uvedeným prostriedkom procesného útoku žalobkyne, ktoré súd vyhodnotil ako nedôvodné, súd považoval za vecne a právne opodstatnenú námietku žalobkyne týkajúcu sa rozporu medzi dohodnutou výškou spotrebiteľského úveru a skutočne žalovaným poskytnutou sumou titulom spotrebiteľského úveru. Z obsahu úverovej zmluvy vyplýva, že žalobkyni mal byť poskytnutý úver v sume 1.500,- €, avšak zo žalobkyňou predloženého výpisu z bankového účtu je zrejmé, že žalovaný reálne vyplatil žalobkyni iba sumu 1.350,- €. Rozdiel medzi uvedenými čiastkami v sume 150,- € predstavoval poplatok za poskytnutie úveru, hoci uvedený poplatok žalovaný zahrnul do celkovej výšky úveru (istiny), ktorú mala žalobkyňa obdržať. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora z 21. apríla 2016 vo veci C-377/14 Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti Finway a.s., v ktorom rozhodol v bode 3 o tom, že „Článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené“. Do celkovej výšky úveru tak nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. Právnym následkom nesprávneho údaju o celkovej výške spotrebiteľského úveru, keďže neoprávnené zahŕňa i sumu poplatku za poskytnutie úveru, je bezúročnosť a bez poplatnosť úveru v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. g) v spojení s § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch. Navyše konanie žalovaného, keď poskytol žalobkyni úver znížený o poplatok za poskytnutie úveru, je v rozpore s legálnou definíciou zmluvy o spotrebiteľskom úvere a celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom podľa § 2 písm. d), g) zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože celkové náklady do ktorých patria aj všetky poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, predstavujú samostatný právny inštitút popri úvere ako takom, a teda poplatok za poskytnutie úveru nemožno do výšky úveru (hoc aj titulom započítania) zahŕňať. Vzhľadom na uvedené neoprávnené konanie žalovaného, pri ktorom neobstojí jeho procesná obrana, že spotrebiteľ v dôsledku uvedeného postupu nie je v horšej situácii, ako by bol v prípade, ak by samostatne uhradil poplatok za poskytnutie úveru a samostatne prijal sumu zodpovedajúcu celkovej výške úveru, posudzovaná spotrebiteľská zmluva je z dôvodu rozporu so zákonom neplatná a tento právny stav zakladá medzi stranami synalagmatický (vzájomný) vzťah bezdôvodného obohatenia, na základe ktorého strany sú povinné navzájom si vrátiť plnenie, ktoré si poskytli, a to v danom prípade činí peňažné plnenie v sume 207,81 € zodpovedajúcej rozdielu medzi žalovaným poukázanou sumou úveru (1350,- €) a žalobkyňou uhradenou celkovou sumou splátok úveru (1.557,81 €) tak, ako žalobkyňa správne vyčíslila. Žalobkyňou uplatnená hodnota pohľadávky sa rovná tej istej sume i titulom bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru.

39. Z vyššie uvedených dôvodov, subsumujúc zistený skutkový stav sporu pod jemu zodpovedajúci právny stav, súd dospel k záveru, že nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia je právne dôvodný, riadne preukázaný a uplatnený v správnej výške, preto žalobe v časti splnenia peňažnej povinnosti ako vecne dôvodnej vyhovel.

40. Vzhľadom na to, že žalobkyňa pred podaním žaloby nevyzvala žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenie v dodatočne poskytnutej lehote, súd zhodne s návrhom žalobkyne určil okamih omeškania žalovaného so splnením dlhu ku dňu nasledujúcemu po dni nasledujúcim po doručení žaloby žalovanému (§ 563 Občianskeho zákonníka), a keďže žalovaný prevzal žalobu dňa 23.01.2017, nasledujúci deň - 24.01.2017 bol povinný dlh splniť, od 25.01.2017 sa dostal do omeškania s peňažným plnením, odkedy súd priznal žalobkyni zákonný nárok z omeškania podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške ustanovenej vykonávacím predpisom.

41. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.09.2014 do 31.12.2014 (v čase vzniku záväzkového vzťahu strán), výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

42. Základnou úrokovou sadzbou Európskej centrálnej banky sa podľa § 17 ods. 1 zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozumie sadzba stanovená a zverejnená Európskou centrálnou bankou pre hlavné refinančné operácie (obchody).

43. Vychádzajúc z citovaných ustanovení súd zistil, že žalobca si uplatnil zákonné úroky z omeškania v správnej výške v súlade s citovaným nariadením, t. j. v sadzbe o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania žalovaného (k 25.01.2017), ktorá činila 0,00 %.

44. Pokiaľ ide o podľa ust. § 298 ods. 1 CSP procesne prípustný určovací nárok žalobkyne, ktorým sa domáhala určenia, že zmluvná podmienka v bode 6 Zmluvy o revolvingovom úvere v znení: „Poplatok za poskytnutie úveru/revolvingu: 150,- €“, je neprijateľná, súd uvádza, že samotné znenie zmluvnej podmienky, podľa ktorej dodávateľ je oprávnený požadovať od spotrebiteľa poplatok za poskytnutie úveru v sume 150,- € bez akejkolvek súvislosti s dohodnutým a poskytnutým úverom nevykazuje znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky, a preto v tomto ohľade sa súd stotožnil s názorom žalovaného, že žalobkyňa dostatočne neodôvodnila, v čom by mala byť takto formulovaná zmluvná podmienka neprijateľná, nakoľko zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva zákaz dodávateľa požadovať od spotrebiteľa odplatu za poskytnutie finančných prostriedkov vo forme poplatku za poskytnutie úveru a taktiež výška poplatku (150,- €) bez ďalšieho nezakladá jeho neprimeranosť a tým neprijateľnosť zmluvnej podmienky. Na rozdiel od právnych následkov podľa zákona o spotrebiteľských úveroch (bezúročnosť a bez poplatkovosť úveru), plynúcich zo započítania poplatku za poskytnutie úveru v sume 150,- € na dohodnutý úver v sume 1.500,- €, v dôsledku čoho sa veriteľ dopustil nesprávneho a nezákonného postupu tým, že v rozpore so zmluvne dohodnutou výškou úveru poskytol dlžníkovi reálne úver v nesprávnej sume, vo vzťahu k prijateľnosti/neprijateľnosti žalobkyňou namietanej zmluvnej podmienky má však naopak opodstatnenie a je nutné sa stotožniť so žalovaným pertraktovaným ekonomickým mechanizmom započítania poplatku na úver, a teda že žalobkyňa po poskytnutí úveru skutočne v sume 1.350,- € už nemusela platiť poplatok za poskytnutie úveru v sume 150,- €, čím podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka nenastal stav značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto vyššie citovanú zmluvnú podmienku nemožno považovať za neprijateľnú. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v časti určovacieho nároku žalobkyne ako vecne nedôvodnú zamietol.

45. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

46. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 CSP na základe pomeru úspechu strán v konaní tak, že vzhľadom na čiastočný procesný úspech oboch procesných strán súd nepriznal nárok na náhradu trov konania žiadnej strane. O výške náhrady trov konania rozhodne súd

prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (ust. § 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.